

Az Európai Unió
támogatásával

ÁTJÁRÓK

2022-1-HU01-KA210-ADU-000083157

Meseterápia lehetőségei a szenvedélybetegek rehabilitációjában, reintegrációjában (módszertani útmutató gyakorlatokkal)

Összegzés

Összeállította:

Ricz Dencs Tünde

Udruzenje za mentalnu higijenu Antropos

2023

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk.

A történetekben¹ való gondolkodás, a történetmondás olyan egyetemes jelenség, amely minden kultúrában jelen van, egészen az ősidőktől fogva. „Az elbeszélés, mint az ember alapvető élmény- és létezőmódja – antropológiai sajátossága – már a nyelv vagy a történet megjelenése előtt létezik, és meghatározó szerepet játszik az emberi gondolkodás, személyiség és kultúra kialakulásában.”(László, 2005., 29.)

A történeteknek nagyon sokféle formája, változata, szintje van, a legegyszerűbb hétköznapi „mesétől” kezdve a népmeséken, tündérmeséken keresztül az eredetmagyarázó mítoszokig, szakrális elbeszélésekig. Műfaji különbözőségeik ellenére azonban mindegyikre jellemző az, hogy csakis egyfajta kommunikációs térben nyerik el értelmüket, azaz a továbbadás, „mesélés” aktusában fejtik ki tanító, rendező hatásukat. A történetmondás és a történet hallgatása tehát olyan közösségi esemény, amely által a közösség emlékezhet, megerősödhet, formálódhat, fejlődhet, az egyén pedig mindeközben olyan azonosulási és felismerési lehetőséghez juthat saját magával kapcsolatban, amely egyfajta katartikus állapotot idézhet elő, azaz változásra ösztönöz. Ebben az értelemben a történetekkel való találkozás megegyezik minden művészeti alkotás hatásmechanizmusával, melyeknek célja az, hogy esszenciális változást idézzenek elő a befogadóban, méghozzá a „szépség szuggesztioján keresztül”. (Polcz, 2009., 81.)

Egy történettel való azonosulás akkor megy végbe leginkább, ha a hallgatót személyes szinten szólítja meg, ha ráismer saját magára, vagy félelmeire, feldolgozatlan problémáira, és ilyen módon „a történetekben szimbolikus formában megjelenő lelki jelenségek hozzájárulnak a belső fejlődéshez, a belső fejlődéssel járó lelki problémák csökkentéséhez.” (Tancz, 2009., 48.)

„A meséken keresztül érvényes tudás birtokába lehet jutni azzal kapcsolatban, hogy miként működik a világ, milyen életfeladatai is lehetnek az embernek; hogyan lehet szert tenni segítőkre, mi a dolgunk a bennünket veszélyeztető gonosz és ellenséges erőkkel, és hogyan lehet elgondolni, sőt megtenni valamit, amiről mindenki azt állítja: lehetetlen.” (Boldizsár, 2010)

¹ Jelen tanulmányban a történet alatt minden esetben a mesét, s azon belül is a népmesét értjük.

A szenvedélybetegek integrációjában arra törekszünk, hogy a társadalmi beilleszkedés képessége kialakuljon, felvértetni a klientúrát az ön-leértékelés, az ön-stigmatizáció és mások negatív reakciója ellen. Hosszú távon olyan megküzdési stratégiák kialakítása, amely megakadályozza a visszacsúszást, visszaesést. Továbbá hangsúlyosan fontos az önsegítés, az önerőnövelés, a szociális és/vagy életviteli kompetencia fejlesztés.

A szakmai eredmény a továbbiakban a következő témákat dolgozza ki:

- a mesék lélektani szerepe és jelentősége;
- a meseterápia a szenvedélybetegek reintegrációjában;
- meseterápia a gyakorlatban: meseválasztás, egyéni meseterápia, meseműhelyek felépítése, vezetése, ;
- minta egy meseterápiás alkalom lebonyolítására;
- továbbá a szakmai anyag tartalmaz egy mesetárat, azaz olyan mesék gyűjteményét, melyek irányadók lehetnek szenvedélybetegek reintegrációs folyamataiban.

A téma iránt továbbérdeklődők számára irodalomjegyzéket állítottunk össze.